

ทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของ
รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
:ศึกษาในช่วงเวลา ปีพ.ศ. 2559

โดย

นายมาริโอ้ เมาเร่อ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาสื่อสารการเมือง วิทยาลัยสื่อสารการเมือง
มหาวิทยาลัยเกริก

พ.ศ. 2559

ACTORS' ATTITUDE TOWARD THE ADMINISTRATION OF GEN.
PRAYUTH CHANOCHA'S GOVERNMENT
: STUDIED IN THE YEAR B.E. 2559.

BY

MR. MARIO MAURER

A STUDY REPORT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE MASTER DEGREE OF POLITICAL SCIENCE IN POLITICAL COMMUNICATION

POLITICAL COMMUNICATION COLLEGE

KRIRK UNIVERSITY

2016

หัวข้อสารนิพนธ์	ทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559
ชื่อผู้วิจัย	นายมาริโอ้ เมาเร่อ
สาขาวิชา/คณะ/ /มหาวิทยาลัย	สาขาสื่อสารการเมือง วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร. นันทนา นันทวโรภาส
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา 2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของดารากับทัศนคติการแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ช่วง พ.ศ. 2559 3) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดง และ 4) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดงกับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ดารานักแสดงในประเทศไทย จำนวน 309 ตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) บรรยายลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) สถิติเชิงอนุมาน ด้วยค่าสถิติ t-test และ F-test และค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นดารานักแสดง มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 200,001-250,000 บาท พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในสื่อโทรทัศน์ ลำดับถัดมา สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุ ทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ในด้านการบริหารงานทั่วไป ลำดับถัดมา ด้านบริหารการศึกษาและคุณภาพชีวิต ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านบริหารเศรษฐกิจ และด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ผลการพิสูจน์สมมติฐานพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาของดารานักแสดงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ส่วนสถานภาพสมรส อาชีพและรายได้ต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นอย่างยิ่ง ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ดร. นันทนา นันทวโรภาส ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลามาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ และได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และติดตามความคืบหน้า ตลอดจนมอบความกรุณาดูแลเอาใจใส่ในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้กับศิษย์ด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาที่สถาบันแห่งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวของข้าพเจ้าทุกคน ที่มอบความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ตลอดจนให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้ศึกษาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะคณาจารย์ที่ช่วยให้อุปกรณ์ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของสารนิพนธ์เล่มนี้

มาริไฉ่ เมาเร่อ
มหาวิทยาลัยเกริก
พ.ศ. 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญแผนภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานในการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ทฤษฎีการสื่อสารและการสื่อสารการเมือง	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	18
2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	35
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	36
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	37
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.4 การทดสอบเครื่องมือ	40
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของดารานัก	43
4.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานัก	46
4.3 ทักษะจิตของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา	47
4.4 การทดสอบสมมติฐาน	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุปผลการวิจัย	79
5.2 อภิปรายผล	82
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
ภาคผนวก	88
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	89
บรรณานุกรม	95
ประวัติผู้วิจัย	98

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	43
2	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	43
3	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพสมรส	44
4	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	44
5	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	45
6	ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	45
7	ระดับและความถี่ของพฤติกรรมกาารเปิดรับสื่อของดารานัก	46
8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในภาพรวม	47
9	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล	48
10	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารงานทั่วไป	50
11	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารเศรษฐกิจ	52
12	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารการศึกษาและคุณภาพชีวิต	53
13	ค่าเฉลี่ยทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน	55
14	การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำแนกตามเพศ	57
15	การทดสอบความแตกต่างทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำแนกตามอายุ	58
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายค่าทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามอายุ	61
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารเศรษฐกิจ จำแนกตามอายุ	62
19	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารการศึกษาและคุณภาพชีวิต จำแนกตามอายุ	63
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน จำแนกตาม อายุ	64
21	การทดสอบความแตกต่างที่ทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำแนกตามสถานภาพสมรส	65
22	การทดสอบความแตกต่างที่ทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำแนกตามระดับการศึกษา	67
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตาม ระดับการศึกษา	69
24	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามระดับ การศึกษา	70
25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่สอดคล้องกับทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับ การศึกษา	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่ทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านการบริหารการศึกษาและคุณภาพชีวิต จำแนกตามระดับการศึกษา	72
27	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่ทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของ รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน จำแนกตาม ระดับการศึกษา	73
28	การทดสอบความแตกต่างที่ทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำแนกตามอาชีพ	74
29	การทดสอบความแตกต่างที่ทัศนคติของดารานักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	76
30	สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักและทัศนคติของดารา นักที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา...	78

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองแบบ 2 ทางของ McNair	12
2	แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองประยุกต์ของ ดร.นันทนา นันทวโรภาส	15
3	องค์ประกอบของทัศนคติ	20
4	กรอบแนวคิดในการวิจัย	35

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เวลา 16:30 น. โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) อันมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะ ได้ทำการรัฐประหารยึดอำนาจจาก รัฐบาลรักษาการ นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล นับเป็นรัฐประหารครั้งที่ 13 ในประวัติศาสตร์ไทย รัฐประหารดังกล่าวเกิดขึ้นหลังวิกฤตการณ์การเมืองซึ่งเริ่มเมื่อ เดือน ตุลาคม 2556 เพื่อคัดค้าน ร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองของประชาชน โดยเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2557 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักรตั้งแต่วันที่ 3.00 น. กองทัพบกตั้งกองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (กอ.รส.) และให้ยกเลิกศูนย์อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อย (ศอ.รส.) ที่รัฐบาลชุดก่อนตั้งขึ้น กอ.รส. ได้จัดประชุม นักการเมืององค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกลุ่มกดดันทางการเมืองเพื่อหาทางออกวิกฤตการณ์การเมืองของประเทศ แต่การประชุมไม่เป็นผล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงประกาศยึดอำนาจและเข้าบริหารประเทศนับจากนั้นเป็นต้นมา

หลังรัฐประหาร มีประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สิ้นสุดลงยกเว้นหมวด 2 ให้ยุบวุฒิสภา จนเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ซึ่งให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา วันที่ 21 สิงหาคม 2557 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาเป็นนายกรัฐมนตรี (แนวหน้า, 2557: 2)

รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา บริหารประเทศตามนโยบายที่ได้วางไว้ โดยเน้น

- 1) การพัฒนาประเทศว่าด้วยความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นสำคัญ ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งทรงเน้นความพอดี สมแก่ฐานะ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันมาเป็นแนวคิด 2) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ และการต่างประเทศ ในระยะเร่งด่วนรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจ การเมืองและความมั่นคงอาเซียน 3) นโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน 4) นโยบายการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและ

วัฒนธรรมจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ 5) นโยบายการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน โดยวางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพโดยไม่มี ความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพ พัฒนาระบบบริหารสุขภาพ 6) นโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ 7) นโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 8) นโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ 9) นโยบายการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน 10) นโยบายการส่งเสริมการบริหารรักษาแผ่นดินที่มีธรรมชาติและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และ 11) นโยบายการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่นๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน (นโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2557: 5)

อย่างไรก็ดี เนื่องจากรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นรัฐบาลที่มาจากการรัฐประหาร จึงมีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย หรือกลุ่มที่ต่อต้านการรัฐประหาร มักจะรวมตัวกันทำกิจกรรมทางการเมืองเพื่อต่อต้านการรัฐประหาร หรือการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ขณะเดียวกันรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ดำเนินการ และจัดการกลับกลุ่มเคลื่อนไหวดังกล่าว ในลักษณะของการห้ามการชุมนุม การควบคุมโดยนำไปปรับทัศนคติ และการดำเนินคดีในศาลทหาร ทำให้ต่างชาติเพิ่มแรงกดดันรัฐบาลไทย โดยเรียกร้องให้รัฐบาลจัดการเลือกตั้งโดยเร็ว และเปิดเสรีภาพทางการเมืองแก่ประชาชน

ผลจากการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ทั้งในเชิงนโยบาย และการดำเนินการกับกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง จึงมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย แตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นฐานทางความเชื่อ ความคิด ประสบการณ์ การรับรู้ รวมถึงบริบทด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมือนกันของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มดาราและนักแสดง ซึ่งถือเป็นกลุ่มอาชีพที่มีอิทธิพลต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นบุคคลสาธารณะที่ประกอบอาชีพในด้านของการ

สร้างความบันเทิง จึงเป็นที่ชื่นชอบของประชาชน ความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ของดารานักแสดงจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชนทั่วไป

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงทัศนคติ ตลอดจนภูมิหลังของดารานักแสดง ที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อรัฐบาล รวมถึงนำข้อเสนอแนะไปพัฒนาและปรับปรุงต่อการบริหารงานของรัฐบาลในลำดับต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.2.2 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของดารากับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ช่วง พ.ศ. 2559

1.2.3 เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดง

1.2.4 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดงกับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานในการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของดารานักแสดงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ช่วง พ.ศ. 2559

1.3.2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาทัศนคติของดารานักแสดงต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารเศรษฐกิจ ด้านการบริหารการศึกษาและคุณภาพชีวิต และด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะกลุ่มดารานักแสดง ในประเทศไทย จำนวน 1,371 คน (สมาคมนักแสดง นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2559 :ออนไลน์)

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในช่วงระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึงเดือน กรกฎาคม 2559

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.4.1 ได้ทราบถึง ทักษะของดารานักแสดงต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.4.2 ได้ทราบถึงพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อต่างๆ ของดารานักแสดง

1.4.3 ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับทักษะของดารานักแสดง ต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.4.4 ได้ทราบถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อของดารานักแสดง กับทักษะที่มี ต่อการบริหารงานของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

1.4.5 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานของรัฐบาลในลำดับต่อไป

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกมีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริการศึกษาและคุณภาพชีวิต ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านการบริหารเศรษฐกิจ และด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง การแสดงวิสัยทัศน์ ความทุ่มเทในการบริหารประเทศ การใช้ทักษะ การสื่อสาร การมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ การมีความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าหาญในการตัดสินใจ และกระบวนการทำงาน

ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การสร้างความปองดองสมานฉันท์ การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ การบริหารน้ำ การมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริม เทิดทูนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

ด้านการบริหารเศรษฐกิจ หมายถึง การกระตุ้นเศรษฐกิจ การลงทุนในโครงสร้างขนาดใหญ่ การช่วยเหลือราคาผลผลิตของเกษตรกร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และมาตรการการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ

ด้านการบริหารการศึกษาและคุณภาพชีวิต หมายถึง การขยายโอกาสทางการศึกษา การส่งเสริมหลักประกันสุขภาพของประชาชน การจัดระเบียบถนนทางเท้าและพื้นที่ขาย การจัดระเบียบราคาลอตเตอรี่ การแก้ไขปัญหายาเสพติด และการแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์

ด้านสิทธิเสรีภาพของประชาชน หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การเปิดพื้นที่ให้แสดงความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของรัฐบาล การให้เสรีภาพในการพูด การเขียน และการแสดงออก การให้เสรีภาพในการชุมนุม และการสร้างความเชื่อมั่นในด้านประชาธิปไตย

ดารานักแสดง หมายถึง บุคคลที่ประกอบอาชีพเป็นผู้แสดง เช่น ดา นักร้อง นักร้อง นักเต้น นักดนตรี ผู้กำกับ ผู้จัด และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการแสดง ซึ่งแสดง ท่าทาง ร้อง กล่าว พากย์ แสดงตามบทเพื่อเผยแพร่ต่อผู้ชมทางโทรทัศน์และภาพยนตร์

การบริหารงานของรัฐบาล หมายถึง การดำเนินงานของรัฐบาลตามนโยบายที่กำหนดไว้ ครอบคลุมในประเด็น นโยบายและการบริหารงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน เสรีภาพของพลเมือง และการสื่อสารทางการเมือง

การเปิดรับสื่อ หมายถึง การเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากหนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ และโทรทัศน์ โดยมีระดับการเปิดรับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	การเปิดรับทั้งสัปดาห์ วันละ 1-2 ชั่วโมง
มาก	หมายถึง	การเปิดรับทั้งสัปดาห์ละ 5-6 วันๆละ 1-2 ชั่วโมง
ปานกลาง	หมายถึง	การเปิดรับทั้งสัปดาห์ละ 3-4 วันๆละ 30 นาที -1 ชั่วโมง
น้อย	หมายถึง	การเปิดรับทั้งสัปดาห์ละ 1-2 วันๆละ 30 นาที -1 ชั่วโมง
น้อยที่สุด	หมายถึง	การเปิดรับสัปดาห์ละ 1 วันๆละ ไม่เกิน 30 นาที

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559” ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการวิจัย โดยในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาวิจัยในอดีตที่มีผู้ทำไว้ในหัวข้อเดียวใกล้เคียงกัน หากเป็นเรื่องที่มีทฤษฎีซึ่งมีลักษณะเด่นชัดแยกกันอยู่ก็จะสรุปให้เห็นข้อขัดแย้งดังกล่าว ตลอดจนระบุให้ชัดเจนว่าการศึกษาวิจัยที่จะทำต่อไปนั้นเพื่อสนับสนุนข้อโต้แย้งใดบ้าง โดยแนวคิดที่นำมาใช้ประกอบด้วย

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารการเมือง
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารการเมือง

2.1.1 ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory)

การสื่อสาร (Communication) คือ กระบวนการที่ประกอบด้วยปัจจัยหรือองค์ประกอบ (Elements) 4 ประการ คือ ผู้ส่งสาร (Source) สาร (Message) ช่องสาร (Channel) ผู้รับสาร (Receiver)

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) กล่าวว่า การที่การสื่อสารจะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการ นี้ ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดและประสิทธิภาพขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้ (David K. Berlo, 1960: 45)

1. ผู้ส่งสาร (Source) ปัจจัยของผู้ส่งสารประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้ ระบบสังคม วัฒนธรรม
2. สาร (Message) ปัจจัยของสารประกอบด้วย รหัส เนื้อหา การจัดเสนอ ทั้รหัส เนื้อหา การจัดเสนอสารนั้นประกอบด้วยส่วนประกอบและโครงสร้าง
3. สื่อหรือช่องสาร (Channel) เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) กล่าวว่า สื่อมีความหมาย 3 ประการ คือ
  - 3.1 สื่อ หมายถึง การเข้ารหัสและการถอดรหัส

3.2 สื่อ หมายถึง สิ่งที่น่าสสาร เช่น คลื่นแสง คลื่นเสียง วิद्यุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

3.3 สื่อ หมายถึง พาหนะของสิ่งที่น่าสสาร เช่น อากาศ เป็นช่องทางที่จะนำไปสู่ประสาทความรู้สึกรหรือการถอดรหัสของผู้รับสาร อันได้แก่ การเห็น การได้ยิน การสัมผัส การได้กลิ่น และการลิ้มรส

4. ผู้รับสาร (Receiver) ปัจจัยของผู้รับสารประกอบด้วย ทักษะในการสื่อสาร ทักษะคติ ความรู้ ระบบสังคม วัฒนธรรม

การวิเคราะห์ผู้รับสาร ในกระบวนการสื่อสารนั้น ผู้รับสารก็จัดได้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้ส่งสารจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิเคราะห์ผู้รับสารด้วย เพื่อการสื่อสารนั้น จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) ได้อธิบายถึงการวิเคราะห์ผู้รับสารว่ามีปัจจัยหลัก ๆ อยู่ 4 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถและความชำนาญในการสื่อสาร (Communication Skill) หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการถอดรหัสสาร (Decoder) อันได้แก่ ความสามารถในการอ่านการฟัง การตีความ การจับใจความ ของผู้รับสาร สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อการเข้าใจของผู้รับสารตามที่ต้องการ ความสามารถ ความชำนาญในการอ่านหรือการฟังของบุคคลนั้นจะแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และระดับสติปัญญา เช่น คนที่มีความรู้สูงย่อมสามารถฟังและจับประเด็นต่าง ๆ จากสิ่งที่ฟังได้ง่ายกว่าคนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า เป็นต้น ดังนั้น ผู้ส่งสารจำเป็นที่จะต้องศึกษาความสามารถและความชำนาญของผู้รับสารก่อนทำการสื่อสารเพื่อพิจารณาคุณสมบัติของผู้รับสารนั้นมีความสามารถในระดับใด เพื่อจัดกระบวนการสื่อสารให้เหมาะสมกับผู้รับสาร

2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่ผู้รับสั่งสมมาจากประสบการณ์หรือจากการเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่อาจเป็นทั้งความรู้ในแง่วิชาการหรือความรู้ในด้านอื่น ความรู้ในส่วนของผู้รับสารนั้นจะหมายถึงความรู้ขั้นพื้นฐานในการอ่านออกเขียนได้ของบุคคล ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะรับและความรู้ในเรื่องกระบวนการสื่อสาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับสารสามารถทราบบทบาทของตนเอง และไม่ทำตัวให้กลายเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร เช่น ในขณะที่เราเป็นผู้ฟังเราก็ไม่ควรจะพูดแข่งกับผู้พูดหรืออาจเตรียมศึกษาข้อมูลล่วงหน้าก่อนที่จะไปรับข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ซึ่งความรู้ดังกล่าวจะมีผลต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของสารที่ผู้รับได้รับมา ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จของการสื่อสาร

3. ทศนคติ (Attitudes) หมายถึง การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือเหตุการณ์ในเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่ลึกซึ้งซึ่งแน่นอนหา เปลี่ยนแปลงได้ยาก เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมือง รูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกอบรมสั่งสมมานาน หรืออาจเป็นความรู้สึกนึกคิดที่ค่อนข้างผิวเผินไม่ลึกซึ้ง เปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น แฟชั่น จังหวะการเดินรำ เพลง ฯลฯ ซึ่งเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย เป็นต้นสำหรับทศนคติของผู้รับสารในการสื่อสารนั้นค่อนข้างมีความสำคัญมาก เนื่องจากหากผู้รับสารมีความรู้สึกในทางที่ไม่ดี มีอคติ (Bias) ในทางลบกับองค์ประกอบของการสื่อสารแล้วจะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยง ขาดความสนใจ และปฏิเสธ การรับข่าวสารต่าง ๆ จากผู้ส่งสาร ทศนคติของผู้รับสารที่มีผลต่อความสำเร็จในการสื่อสาร มีดังนี้

3.1 ทศนคติต่อตนเอง (Attitude toward self) หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับสารเองในการสื่อสารซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางที่ดี หรือความรู้สึกในทางที่ไม่ดีก็ได้ ความรู้สึกในทางที่ดีเป็นความรู้สึกที่ถูกสะสมมาจากประสบการณ์ที่สำเร็จในชีวิต ซึ่งมีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลเช่น คนที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตมักเป็นบุคคลที่เปิดตัวเองออกสู่ภายนอก ชอบคบค้าสมาคมกับบุคคลรวมทั้งชอบหาความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งแตกต่างกับคนที่มีประสบการณ์ในชีวิตที่ล้มเหลว มักมีบุคลิกที่ปิดกั้นตนเอง หลีกเลี่ยงที่ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ความรู้สึกทศนคติต่อตนเองของผู้รับสารเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการรับรู้ การตีความ และการทำความเข้าใจต่อข่าวสารที่ได้รับ เช่น บางคนชอบดูถูก หรือประเมินตนเองว่าเป็นคนโง่ ไม่ฉลาด ไม่สามารถเรียนรู้หรือฟังอะไรได้เข้าใจก็จะไม่รับข่าวสารนั้น ๆ เป็นต้น

3.2 ทศนคติต่อเนื้อหาสาร (Attitude toward Matters) หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับสารที่มีต่อเนื้อหาของสาร ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางที่ดีและความรู้สึกในทางที่ไม่ดีก็ได้บุคคลมักเลือกรับข้อมูลข่าวสารตามที่ตนเองสนใจ และเป็นเนื้อหาข่าวสารที่ตนเองชอบตรงตามทศนคติเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ที่ผู้รับสารมีอยู่และมักปฏิเสธ ไม่สนใจต่อเนื้อหาสารที่ตนเองไม่สนใจไม่ชอบหรือไม่ตรงกับทศนคติเดิมของตน

3.3 ทศนคติต่อผู้ส่งสาร (Attitude toward Sender) หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีและไม่ดีต่อผู้ส่งสารของผู้รับสาร ซึ่งส่วนใหญ่บุคคลมักมีความประทับใจชื่นชมต่อผู้ส่งสารในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัยรูปร่างหน้าตา ความมีชื่อเสียง หรือการเป็นคนที่มีความรู้ดีในเรื่องนั้น ๆ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้รับมักมีแนวโน้มที่จะประเมินผู้ส่งสารก่อนว่าผู้ส่งสารเป็นใคร สังกัดอยู่หน่วยงานใด มีชื่อเสียงระดับใด รูปร่างหน้าตา หรือดูท่าทีอุปนิสัยใจคอเป็นอย่างไร เป็นต้นความรู้สึกเหล่านี้ทำให้ผู้รับสารมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการที่จะรับข่าวสารจากผู้รับสาร ในทางตรงกัน

ข้ามหากผู้รับสารมีความรู้สึกในทางที่ไม่ดีต่อผู้ส่งสาร ไม่ชอบผู้ส่งสารด้วยสาเหตุอะไรก็ตามผู้รับสารก็จะไม่สนใจ หลีกเลี้ยงที่จะรับข่าวสารจากผู้ส่งสาร ซึ่งทำให้การสื่อสารอาจไม่เกิดขึ้นหรือไม่ประสบความสำเร็จ

4. ระบบสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับสาร (Social and Cultural System) เนื่องจากผู้รับสารเป็นบุคคลเช่นเดียวกับกับผู้ส่งสาร และอาศัยอยู่ในสังคมที่มีระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อความรู้ ประสบการณ์ ความเข้าใจ ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งอิทธิพลของความเป็นกลุ่มก็จะมีผลต่อสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นเดียวกัน บุคคลที่อยู่ในระบบสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกันย่อมมีความชื่นชอบ มีการคัดเลือกข้อมูลข่าวสาร หรือมีการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันไป ระบบสังคมและวัฒนธรรมนี้ก็จัดเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ผู้รับสารจำเป็นต้องให้ความสำคัญวิเคราะห์ผู้รับสารก่อนเสมอเพื่อจัดกระบวนการสื่อสารให้เหมาะสมกับการสื่อสาร

แนวคิดกระบวนการสื่อสาร

กระบวนการสื่อสาร จึงมีองค์ประกอบคือ ผู้สื่อสาร (Sender) สาร (Message) สื่อหรือช่องทาง (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) (ปรเมศ สตะเวทิน, 2541) การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง การส่งผ่านข่าวสาร (Message) จากผู้ส่ง (Sender) ไปยังผู้รับข่าวสาร (Receiver) ด้วยวิธีการใช้สัญญาณชนิดใดชนิดหนึ่ง โดยอาศัยช่องทาง (Channel) หรือสื่อ (Media) จากความหมายจะเห็นว่า องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสารประกอบด้วย ผู้ส่งข่าวสาร ข่าวสาร ช่องทางหรือสื่อ ผู้รับข่าวสาร และเชื่อกันว่าส่วนประกอบที่ 5 ของการสื่อสาร คือ การป้อนกลับ (Feedback) จะช่วยให้ผู้ส่งข่าวสารทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลลัพธ์ของข่าวสาร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538) รายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้ส่งข่าวสาร (Sender) เป็นผู้ริเริ่มในการติดต่อสื่อสาร อาจเป็นการส่งข่าวสารจากแหล่งข่าวสารที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ แหล่งข่าวสารที่เป็นทางการอาจเป็นธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรหรือเป็นองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไรก็ได้

2. ข่าวสาร (Message) เป็นความนึกคิด ความคิด ทศนคติ ภาพลักษณ์ หรือข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งผู้ส่งข่าวสารต้องการที่จะส่งไปยังผู้รับข่าวสารที่กำหนดไว้ ข่าวสารนั้นอาจเป็นข้อความหรือคำพูด (Verb) หรือการใช้สัญลักษณ์ (Non-verbal) หรือใช้ทั้งสองอย่างร่วมกัน กล่าวคือข่าวสารที่ใช้คำพูด (Verb) อาจเป็นลายลักษณ์อักษร หรือการพูด โดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์และบริการ ข่าวสารที่ใช้คำพูดจะใช้ร่วมกับภาพ หรือการสาธิตการทำงานของสินค้าหรือ

อื่น ๆ ซึ่งให้ข้อมูลแก่ผู้รับข่าวสารได้ดีกว่าการใช้คำพูดอย่างเดียว ส่วนข่าวสารที่ไม่ใช้คำพูด (Non-verbal) คือ การติดต่อสื่อสารโดยใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Communication) เช่น การใช้ โลโก้ ตราของสินค้า เป็นต้น

3. ช่องทางข่าวสาร (Message Channel) หมายถึง สื่อหรือช่องทางที่ข่าวสารถูกส่งผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การติดต่อระหว่างบุคคล ซึ่งอยู่ในรูปแบบสนทนาทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นการ เช่น การสนทนาระหว่างพนักงานขายกับลูกค้า เป็นต้น และการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้บุคคล เป็นรูปแบบการใช้สื่อมวลชน (Mass Media) ได้แก่ สื่อกระจายเสียง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร บัญชีโฆษณา หรือการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ รวมถึงสื่อเฉพาะกิจ เช่น แคตตาล็อก แผ่นพับ เป็นต้น

4. ผู้รับข่าวสาร (Receiver) ในการติดต่อสื่อสาร ผู้รับข่าวสารจะเป็นกลุ่มผู้มุ่งหวังหรือกลุ่มเป้าหมาย (Target Audience)

5. การป้อนกลับ (Feedback) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการสื่อสารการป้อนกลับในทันทีทำให้ผู้ส่งสารสามารถเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงข่าวสาร เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นที่เข้าใจด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

แนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหาสาร

สารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการสื่อสารซึ่งคำที่มีความหมายหรือหมายถึงสาร (Message) มีอยู่หลายคำ เช่น ข่าว (News) ข้อมูล (Information) และอื่น ๆ ดังนั้นหากรวมลักษณะต่าง ๆ ที่หมายถึงสารแล้ว เราอาจกล่าวได้ว่า สาร หมายถึง เรื่องราวอันมีความหมายและถูกแสดงออกมาโดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ก็ตามที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร สารจะเป็นตัวเร้าให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ต่อความหมายและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อความหมายที่ได้รับ (กิตติมา สุรสนธิ, 2544: 12) ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดประสิทธิภาพของสาร ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารมีอยู่ 3 ประการ คือ รหัสสาร เนื้อหาสาร และการจัดสาร ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้มีสิ่งประกอบอยู่ 2 ประการ คือ ส่วนประกอบ (Elements) และโครงสร้าง (Structure)

1. รหัสสาร (Message Code) สารที่ผู้ส่งสารส่งออกไปเพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้สึก ความต้องการ ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ นั้นต้องอาศัยรหัส (Code) เป็นเครื่องมือถ่ายทอดให้ปรากฏ ดังนั้น รหัสสาร จึงหมายถึงรวมถึง ภาษา (Language) หรือสัญลักษณ์ (Symbol) หรือสัญญาณ (Signal) ซึ่งอาจถูกแสดงออกมาเป็นสารที่เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน (Verbal Message Codes)

และรหัสของสารที่ไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาเขียน (Non-verbal Message Codes) เช่นสีหน้า กิริยาท่าทาง ภาพ ฯลฯ ส่วนประกอบของรหัสสาร ถ้าเป็นภาษาพูดก็ได้แก่ เสียง คำ ถ้าเป็นภาษาเขียน ได้แก่ ตัวอักษร ตัวสระ ซึ่งถ้านำมารวมกันเป็นโครงสร้างที่ถูกต้อง จึงจะมีความหมายต่อผู้รับสาร อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ส่งสารจะเลือกใช้รหัสสารแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับระบบสังคมวัฒนธรรม สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย ทั้งของบุคคลผู้ส่งสารและผู้รับสารว่าจะสามารถเข้าใจความหมายจากรหัสสารร่วมกันได้มากน้อยเพียงใด

2. เนื้อหาสาร (Message Content) หมายความว่า สิ่งที่เป็นสาระเรื่องราวของสารซึ่งถ่ายทอดความคิด เจตนาอารมณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร ส่วนประกอบของเนื้อหาสารก็คือ สาระหรือประเด็นต่าง ๆ เมื่อนำเอาสาระหรือประเด็นต่าง ๆ มารวมกันเป็นโครงสร้าง ก็จะได้เนื้อหาสารทั้งหมด เช่น เราจะพูดเรื่องการดูแลสุขภาพ สาระที่เราจะพูดอาจประกอบไปด้วยหัวข้อย่อย คือ การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การพักผ่อน เป็นต้น เมื่อเราจัดหัวข้อย่อยเหล่านี้ให้มีความสัมพันธ์กันตามแนวทางโครงสร้าง (Structure) ที่เหมาะสมก็จะเป็นเนื้อหาเรื่องการดูแลสุขภาพที่เราจะสื่อสารออกไป

3. การจัดสาร (Message Treatment) การจัดสารหรือการเรียงลำดับสาร เป็นการตัดสินใจของผู้ส่งสารในการเลือกและเรียบเรียงรหัสและเนื้อหาสาร ส่วนประกอบของการจัดสารก็คือ รหัสสารและเนื้อหาสาร โครงสร้างของการจัดสาร คือการเรียบเรียงรหัสและเนื้อหาสารเป็นรูปแบบที่เรากำหนดเพื่อสื่อสารกับผู้รับสาร เช่น ชาวโทรทัศน์จะมีการจัดลำดับภาษาพูดสลับกับภาพ ชาววิทยุการจัดลำดับภาษาพูดเพียงอย่างเดียว ส่วนชาวหนังสือพิมพ์จะจัดลำดับภาษาเขียนกับภาพ หรืออาจจะใช้ภาษาเขียนเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การจัดสารนั้นยังขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะและลีลาของผู้ส่งสารแต่ละคน และความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้รับสารอีกด้วย

2.1.2 ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication Theory)

ในการสื่อสารทางการเมืองนั้นการเลือกใช้สื่อเป็นเรื่องสำคัญที่จะบ่งบอกความมีประสิทธิภาพของการสื่อสารจากรัฐบาลไปยังประชาชน

ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair, 1999 : 95) นักวิชาการด้านการสื่อสาร ได้อธิบายทั้งคำว่า การสื่อสาร และทางการเมือง ที่มาประกอบกันเป็นคำรวมว่า การสื่อสารทางการเมือง ดังนี้

การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) เป็นกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทศนะ และความคิดเห็น ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ

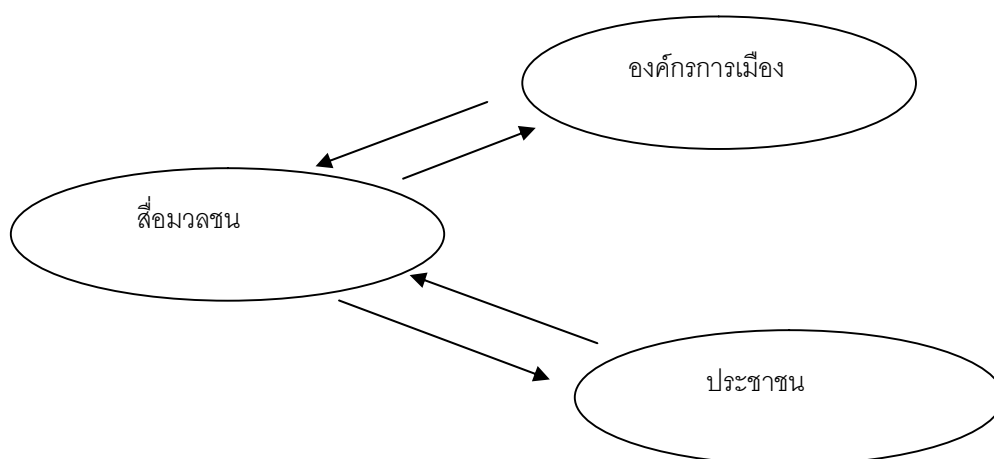
ในทางการเมืองระหว่างบุคคล การสื่อสารทางการเมืองนับเป็นกระบวนการพิเศษที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคมการเมืองและทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมการเมือง

ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair, 1999:95) ระบุคุณลักษณะ 3 ประการ ของการสื่อสารทางการเมือง ดังนี้

1. การสื่อสารทุกรูปแบบที่ดำเนินการโดยนักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมืองโดยมีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง
2. การสื่อสารที่สื่อมวลชนและผู้เลือกตั้งส่งถึงนักการเมือง
3. กิจกรรมการสื่อสารที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง เช่น การรายงานข่าวบทบรรณาธิการ ฯลฯ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมทางการเมืองทั้งหมด คือ การสื่อสารทางการเมือง ไม่เพียงการพูด การเขียน แต่ทุกอย่างที่ปรากฏสู่สายตาไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ทรงผม ตราสัญลักษณ์ ล้วนเป็นองค์ประกอบของการสื่อสารอันจะนำไปสู่สิ่งที่เป็นภาพลักษณ์ (Image) หรืออัตลักษณ์ (Identity) ของบุคคล ประเด็นสำคัญของการสื่อสารทางการเมืองที่ควรพิจารณาคือ 1) เกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือมากกว่านั้น 2) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และ 3) เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในทางการเมือง

ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair) ได้นำเสนอแบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองโดยแบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองนี้แบ่งผู้เกี่ยวข้องออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองของ Brian McNair

1. กลุ่มองค์กรทางการเมือง ได้แก่ พรรคการเมือง รัฐบาล องค์กรสาธารณะ กลุ่มพลังทางการเมือง กลุ่มก่อการร้าย ฯลฯ รวมทั้งกลุ่มต่อต้านรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ.2549 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้วิจัยศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งในแบบจำลองนี้จะเน้นไปที่การสื่อสารของพรรคการเมือง โดยมีฐานคติที่ว่าพรรคการเมืองคือกลุ่มคนที่ร่วมกันโดยมีอุดมการณ์เหมือนกัน ตกลงที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยการนำเสนอแนวนโยบายสู่ประชาชนและหาวิธีการที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นทางไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติภายหลังได้รับการเลือกตั้ง

2. กลุ่มสื่อมวลชนทำหน้าที่ 2 อย่าง คือ เป็นตัวส่งผ่านข้อมูลจากพรรคการเมืองและส่งสารที่สร้างขึ้นเอง เช่น บทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์ วิจัยต่าง ๆ ไปยังกลุ่มที่สาม คือประชาชน

3. กลุ่มประชาชน ไม่ว่าจะธรรมชาติและจำนวนกลุ่มผู้รับสารจะเป็นอย่างไร การสื่อสารทางการเมืองทุกประเภทก็มุ่งที่จะบรรลุผลสำเร็จจากการส่งสารนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดี สมาชิกวุฒิสภา จนถึงสภาผู้แทนราษฎร นักการเมืองเหล่านี้จะสร้างภาพเชิงบวกให้เกิดขึ้นในใจ และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน

การสร้าง “ภาพ” ในทางการเมืองนั้นมีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. นักการเมืองกำหนดวัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางการเมืองขึ้น
2. สื่อมวลชนเป็นผู้กำหนด “ภาพ” ความจริงนั้น
3. “ภาพ” ที่เกิดขึ้นจะถูกรับรู้โดยอัตวิสัยของแต่ละบุคคล

ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair, 1999:95) อธิบายการไหลเวียนของข่าวสารตามแบบจำลองนี้ว่า เริ่มต้นจากองค์กรทางการเมืองทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์แนวนโยบายและกิจกรรมของตนผ่านทางสื่อมวลชน จากนั้นสื่อมวลชนจะเลือกมานำเสนอ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดการกำหนดวาระของสื่อ (Agenda-Setting) ที่อธิบายเสนอหรือไม่เสนอข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อมวลชน มีผลให้สาธารณะชนเกิดความคิดคล้ายคลึงตามว่าเรื่องนั้นเป็นหัวข้อหรือประเด็นที่มีความสำคัญหรือไม่มีความสำคัญที่จะนำมาคิดพิจารณา ส่งผลให้องค์กรทางการเมืองทั้งหลายพยายามที่จะเป็นผู้ทรงอำนาจในการกำหนดวาระของสื่อ และทฤษฎี Agenda-Setting ก็ได้พิสูจน์ให้เห็นในประเทศอเมริกาแล้วว่า ประเด็นสำคัญในสื่อมีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อผลการเลือกตั้ง

สื่อมวลชนได้รับการสถาปนาให้เป็น “สถาบันทางการเมือง” ด้วยบทบาทในการครอบครองการส่งผ่านข่าวสารในทางการเมือง นอกจากจะทำหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลจากฝ่ายการเมืองมาสู่สาธารณชนแล้ว ยังทำหน้าที่แปลงสารจากกระบวนการทำข่าวสู่การตีความ ซึ่งสิ่งที่ฝ่ายการเมืองต้องการจะพูดนั้น ไม่สำคัญเท่ากับสิ่งที่สื่อมวลชนรายงานว่า นักการเมืองพูดว่า

อย่างไร ดังเช่น การบริหารการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าการตีความหรือการรับรู้ของประชาชนต่อปรากฏการณ์ในการหาเสียงเลือกตั้งนั้น สำคัญกว่าตัวปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

บทบาทของสื่อมวลชน จึงโดดเด่นเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการสื่อสารทางการเมือง เพราะไม่เพียงแต่เป็นผู้กำหนดความสำคัญของข่าวสารที่ส่งไปยังประชาชน แต่ Brian McNair ยังอธิบายถึงบทบาทของสื่อในการเป็นช่องทางนำเสนอความคิดเห็นของประชาชน ในรูปแบบของการหยั่งเสียงประชามติ การร้องเรียนต่าง ๆ อันเป็นการส่งข้อมูลย้อนกลับไปยังพรรคการเมืองอีกด้วย และต้องการให้นมัวร์ทัศนคติของประชาชนโดยใช้วิธีการสื่อสารทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองมีรูปแบบกว้าง ๆ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรง (Face-to-Face Communication) การสื่อสารทางการเมืองรูปแบบนี้นับเป็นการสื่อสารชั้นพื้นฐานที่สุด อีกทั้งยังเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทำความเข้าใจกับผู้รับสาร เพื่อเปลี่ยนความคิดเห็นหรือต่อยอดความคิดเห็นของผู้รับสารให้คล้อยตามผู้สื่อสาร เพราะสามารถโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้ทันที แตกต่างจากการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน แต่ในปัจจุบันความนิยมต่อการสื่อสารรูปแบบนี้ลดลงเป็นอย่างมากเมื่อมีโทรทัศน์เกิดขึ้น และสังคมซึ่งเจริญก้าวหน้ามีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก ปัจจุบันนักการเมืองใช้รูปแบบนี้โดยมีเป้าหมายเพียงเพื่อให้ตกเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์เท่านั้น

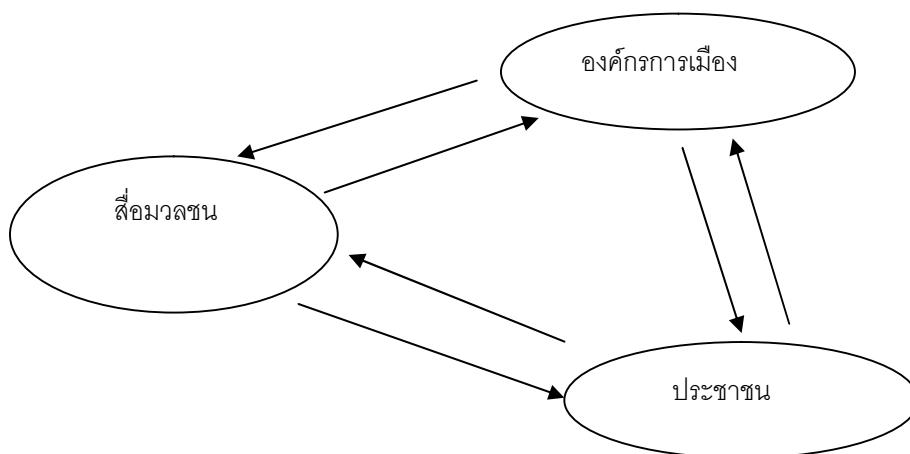
การสื่อสารรูปแบบนี้อาจสื่อสารโดยผ่านตัวกลางที่เรียกว่า ผู้นำทางความคิดเห็น (Opinion Leader) โดยอาจเป็นผู้นำตามธรรมชาติ เช่น พระ ครู ผู้ที่มีการศึกษาสูง หรือเป็นผู้นำที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้ผู้นำความคิดเห็นมักเป็นผู้ที่มีความตื่นตัวทางการเมืองสูง และชอบเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จากนั้นก็จะนำข่าวสารเหล่านั้นส่งผ่านไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคมโดยใช้การสื่อสารแบบซึ่งหน้า ทั้งนี้ในระหว่างการส่งต่อข่าวสารนั้นผู้นำทางความคิดอาจจะตีความข้อมูลข่าวสารหรือสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงไปด้วย ซึ่งอาจทำให้ข้อมูลข่าวสารบิดเบือนไปจากความเป็นจริงได้

2. การสื่อสารผ่านสื่อมวลชน (Mass Media) ความแตกต่างและข้อได้เปรียบที่สำคัญของการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนเหนือกว่าการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรง คือความสามารถในการสื่อสารกับผู้รับสารเป็นจำนวนมาก ซึ่งย่อมต้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือมติมหาชนเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน ความแตกต่างอีกประการหนึ่งก็คือ

การสื่อสารรูปแบบนี้เป็นการสื่อสารทางเดียว ในกรณีของโทรทัศน์ผู้ชมสามารถเปลี่ยนช่องไปชมรายการอื่นหากไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่นักการเมืองกำลังพูด ซึ่งผู้พูดย่อมไม่รู้ตัวว่าผู้ชมรู้สึกอย่างไร แตกต่างจากการสื่อสารระหว่างผู้สื่อสารกับผู้รับสารโดยตรงที่ทั้งสองฝ่ายสามารถตอบโต้หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ทันทีที่การสื่อสารผ่านสื่อมวลชนได้กลายเป็นรูปแบบหลักของการสื่อสารทางการเมืองในปัจจุบัน ซึ่งการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนผ่านสื่อ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น นอกจากสื่อดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ในปัจจุบันยังมีสื่อทางอินเทอร์เน็ตที่กำลังเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง

อย่างไรก็ตาม ในแบบจำลองของ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair) มิได้กล่าวถึงการสื่อสารโดยตรงระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งในภาพความเป็นจริงนั้นการสื่อสารทางการเมืองแม้จะมีสื่อมวลชนเป็นตัวกลางในกระบวนการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่แต่ในช่วงเวลาของการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หรือรณรงค์ทางการเมืองในบางประเด็น จะพบว่า การสื่อสารโดยตรงระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชนก็เกิดขึ้นอย่างเข้มข้นเช่นกัน ซึ่งการสื่อสารระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชนโดยตรงนั้น นอกจากจะเป็นการสื่อสารเพื่อหาเสียงเลือกตั้งแล้ว ยังเป็นช่องทางการรับรู้ปัญหาต่าง ๆ จากประชาชน ซึ่งทำให้พรรคการเมืองสามารถนำไปศึกษาให้คุณค่าและพัฒนาจนกลายเป็นแนวนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้

ดังนั้น จึงอาจพัฒนาแบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองของ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair) ให้ครบวงจรโดยเพิ่มเติม “ช่องทางการสื่อสารตรง” ระหว่างพรรคการเมืองกับประชาชน ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แบบจำลองการสื่อสารการเมือง ประยุกต์โดย ดร.นันทนา นันทวโรภาส, 2558

จากกรอบแนวคิดเรื่องการสื่อสารทางการเมืองของ ไบรอัน แมคเนร์ (Brian McNair) ได้ปรับประยุกต์ทฤษฎีการสื่อสารพื้นฐาน SMCR ของ เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) ที่อธิบายถึงองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารว่ามีอยู่ 4 ประการคือ ผู้ส่งสาร (Sender) สาร (Message) สื่อหรือช่องทาง (Channel) และผู้รับสาร (Receiver) ซึ่งผู้ส่งสารในกรอบแบบจำลองนี้คือ พรรคการเมือง ผู้รับสารคือสื่อมวลชน และผู้เลือกตั้ง ส่วนสื่อหรือช่องทางการสื่อสารนั้นเป็นทั้งทางตรงไปยังผู้เลือกตั้ง และทางอ้อม คือ การตีความของสื่อมวลชนแล้วจึงส่งไปยังผู้เลือกตั้งอีกทอดหนึ่ง สำหรับสาร คือ เนื้อหาหรือสาระที่พรรคส่งไปยังผู้เลือกตั้ง

ดังนั้น กระบวนการทางการเมืองก็ย่อมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการสื่อสาร เช่นเดียวกับกระบวนการอื่น ๆ ในสังคมการสื่อสารจะมีบทบาทหน้าที่หลักในการถ่ายทอดความรู้ และข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในระบบการเมือง การสื่อสารในลักษณะนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นการสื่อสารทางการเมืองนั่นเอง ซึ่งปราศจากการสื่อสารทางการเมืองแล้วก็จะมีบุคคลเพียงไม่กี่คนที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้นที่จะทราบถึงความเป็นไปในกระบวนการทางการเมือง ซึ่งความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบการเมืองนั้น จะช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจในประเด็นทางการเมืองต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และมีเหตุผล นั่นคือสามารถเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ

สิทธิพร ศิริอสังการ (2545) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อชนิดต่าง ๆ นั้น ความหลากหลายทางด้านพฤติกรรมล้วนมีผลต่อการเลือกเปิดรับสื่อของบุคคล ในการรับสื่อต่าง ๆ ผู้รับสารย่อมมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Processes) ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อ ทักษะคติ ความรู้สึกนึกคิด ที่ไม่เหมือนกันของแต่ละบุคคล โดยประกอบด้วย

1. ความเหงา เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ไม่สามารถอยู่ได้ด้วยลำพังคนเดียว ต้องสื่อสารกับผู้อื่น มีความอยากรู้อยากเห็น เพราะเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ที่ต้องการรับรู้ข่าวสาร เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

2. ประโยชน์ใช้สอย (Self Aggrandizement) โดยรับรู้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ของตนเอง อาจจะได้รับความรู้ ความสนุกสนาน ความสุขกายสบายใจ

3. สาเหตุจากตัวสื่อ ซึ่งมีลักษณะกระตุ้น ชี้นำ ทำให้ผู้รับข่าวสารต้องการได้รับข่าวสารนั้นๆ

พงษ์ วิเศษสังข์ (2553) กล่าวว่า นอกจากนั้นในการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อได้ให้ทัศนคติเพิ่มไว้ว่า กระบวนการรับสารจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกเปิดรับสื่อ เป็นการเลือกเปิดรับตัวสารและสื่อ เช่น บางคนเลือกที่จะรับสารจากหนังสือพิมพ์ บางคนเลือกรับสารผ่านสื่อภาพยนตร์ และสื่ออินเทอร์เน็ต

2. การเลือกให้ความสนใจ ภายหลังจากที่เราเลือกเปิดรับสื่อแล้ว เรายังต้องมีการเลือกรับเนื้อหาตามความสนใจ เพราะในการที่เราเลือกรับสื่อใดนั้น ไม่ได้หมายความว่า เราจะรับข่าวสารทุกอย่างจากสื่อ นั้น เช่น การที่เราเปิดรับข่าวจากสถานีโทรทัศน์ช่องหนึ่ง เราอาจไม่ต้องการรับทุกข่าวสาร บางคนอาจจะเลือกรับเฉพาะข่าวกีฬา ในขณะที่บางคนอาจจะเลือกรับข่าวบันเทิง เป็นต้น

3. การเลือกรับรู้ การที่เราเลือกให้ความสนใจกับสารใดแล้วนั้นการเลือกรับรู้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพอารมณ์ ภูมิหลัง ประสบการณ์ และวัฒนธรรมของเราอีกด้วย เช่น การเลือกรับชมสิ่งใด ในขณะที่เราอารมณ์ดี สารที่เราไปชมไปก็จะได้ความในด้านดีเป็นส่วนใหญ่

4. การเลือกตีความ เมื่อเราเลือกรับรู้ต่อสิ่งต่างๆ แล้ว การเลือกตีความก็จะส่งผลต่อเนื่องมา หากเราเลือกที่จะรับรู้ในด้านดีแล้ว ก็ย่อมเป็นไปได้ที่เราจะตีความในเรื่องต่างๆ เช่น การเลือกรับรู้ในด้านดีของพรรคการเมืองหนึ่ง

5. การเลือกจดจำ เมื่อเราเลือกที่จะตีความออกมาแล้ว เรามักเลือกจดจำในด้านที่เราตีความออกมา

ธีรวิภา สุวรรณศักดิ์ (2552) กล่าวว่า การบริโภคข่าวสารจากสื่อมวลชนจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ โดยการรับสารนั้นอาจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง โดยพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือ แรงจูงใจของผู้รับสารเอง เนื่องจากบุคคลแต่ละคนย่อมมีวัตถุประสงค์ และความตั้งใจในการที่จะใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนที่แตกต่างกันออกไป ภายใต้สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันในด้านความคิด ความรู้สึก ความเชื่อมั่น และความต้องการที่จะสร้างแรงจูงใจ ขณะเดียวกันสภาพทางสังคมก็เป็นตัวกระตุ้นและเร่งให้บุคคลเปิดรับข่าวสารจากสื่อ

ดังนั้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมเลือกเปิดรับสื่อของแต่ละบุคคลนั้น ย่อมต้องขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการ ประสิทธิภาพ ค่านิยม วัฒนธรรมต่างๆ และในสื่อชนิดเดียวกัน การเลือกรับสารก็ไม่จำเป็นที่บุคคลต่างกันจะเลือกรับข่าวสารในเรื่องเดียวกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคล

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

2.2.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) หมายความว่า สภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ในการที่จะตอบสนองต่อบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งในการทำนองว่าชอบหรือไม่ชอบตามปกติแล้วบุคคลจะต้องมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเสมอ ซึ่งได้มีนักจิตวิทยาหรือกลุ่มผู้ที่ทำการศึกษาเรื่อง ทัศนคติ ให้ความหมายไว้หลายความหมายดังต่อไปนี้

ลิลลี่ เทอร์สโตน (Lili Thurstone, 1967:77) ให้ความหมายว่า ทัศนคติเป็นการแสดงออกทางด้านผลรวมของความโน้มเอียงและความรู้สึก ความมีอคติ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นอยู่ในใจมาก่อน ความคิด ความกลัว การบังคับขู่เข็ญและการลงความเห็นของมนุษย์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (วรรณฤดี แก้วแกมแซ, 2544 : 18)

โรคีช (Rokeach, 1970 : 112) ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ (วรรณฤดี แก้วแกมแซ, 2544 : 18)

กู๊ด (Good, 1973 : 49) ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติเป็นความพร้อมที่จะกระทำ ปฏิบัติ หรือมีปฏิกิริยาต่อบุคคล สิ่งของ และสภาพการณ์ใด ๆ ทั้งทางบวกและทางลบ (ฉัตรชัย ปันชาติ, 2545 : 6)

อัลพอร์ต (Allport. 1935 : 810) ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติหมายถึงสภาวะความพร้อมทางจิตและประสาทซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (อุทุมพร ไพลิน, 2540 : 17)

นิวคัม (Newcomb. 1954 : 128) ให้ความหมายของทัศนคติว่า เป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และทัศนคตินี้จะแสดงออกได้ทางด้านพฤติกรรมสองลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วยหรือชอบทัศนคติเช่นนี้ทำให้คนอยากปฏิบัติ อยากได้ อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น ลักษณะเช่นนี้เราเรียกว่า ทัศนคติทางบวก (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่ง คือ ทัศนคติทางลบ (Negative Attitude) คนจะแสดงออกทำนองไม่พึงพอใจ ไม่ชอบหรือไม่เห็นด้วย ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ขิงขัง อยากหนีอยากอยู่ให้ห่างจากสิ่งนั้น ส่วนทัศนคติอีกแบบหนึ่ง คือความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด เป็นทัศนคติแบบกลาง ๆ (อุทุมพร ไพลิน, 2540 : 17)

สุชาติ โสภประยูร (2520 : 110-111) ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะคิดเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับภาวะแห่งความพร้อมของจิตใจ ซึ่งมีปฏิริยาต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2523 : 239) ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะคิดเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิริยาเฉพาะอย่างจากสถานการณ์ภายนอก

ฉัตรชัย บันชาติ (2545 : 7) ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะคิดเป็นความรู้และความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในด้านที่ดีและไม่ดี อาจเป็นลักษณะบวกหรือลบ ฟังพอใจหรือไม่ฟังพอใจ

จากความหมายที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ทักษะคิด หมายถึง สภาพทางจิตของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดพฤติกรรมในการที่จะตอบสนองต่อบุคคลสิ่งของ หรือเหตุการณ์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งในทำนองว่าชอบหรือไม่ชอบ

2.1.2 องค์ประกอบของทักษะคิด

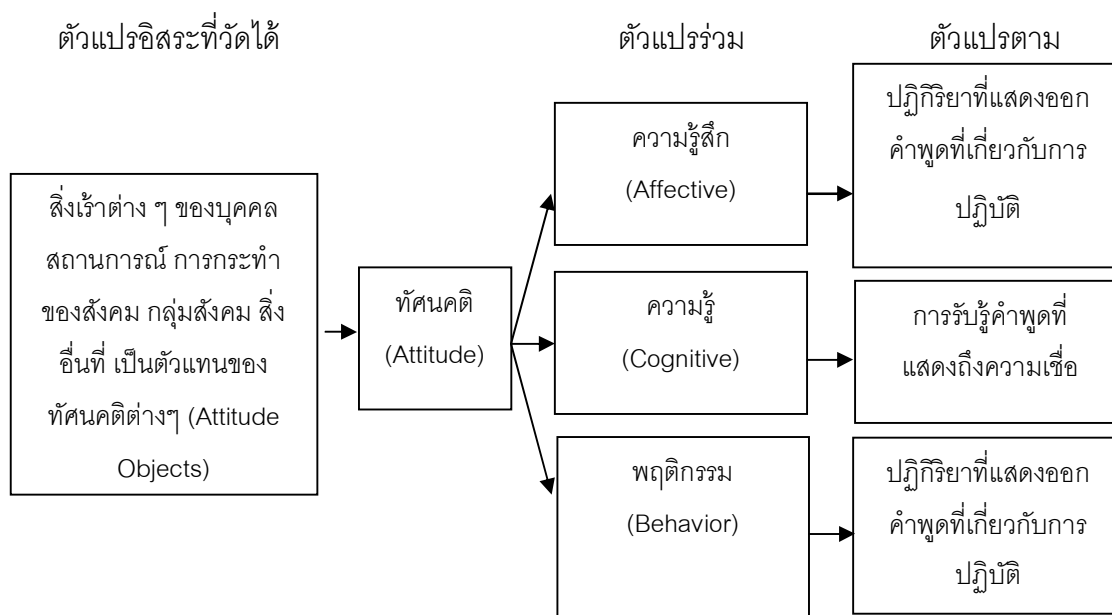
ไทรแอนดิส (Triandis, 1971 : 8-12) กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะคิดไว้ว่า มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ (The Cognitive Component) หมายถึง ความรู้ ความเชื่อ และความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

2. ด้านความรู้สึก (The Effective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ความรู้สึกทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

3. ด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้ม หรือความพร้อมที่บุคคลจะตอบรับหรือปฏิเสธ

เพื่อให้มองเห็นภาพองค์ประกอบของทักษะคิดอย่างชัดเจนขึ้น โปรดดูแผนภูมิองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งจะแยกไม่ออกจากกันอย่างเด็ดขาด เช่น บุคคลที่เคยมีประสบการณ์ในการแผ้วถางป่าในเขตอุทยานแห่งชาติแล้วถูกเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติจับกุมดำเนินคดี คน ๆ นั้นอาจจะมีความรู้สึกในด้านลบต่อเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ แต่ในขณะที่เดียวกันคนๆนั้น อาจยอมรับว่าการแผ้วถางป่าในเขตอุทยานแห่งชาติเป็นการกระทำที่ผิดต่อกฎหมาย เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นไปในทางบวกและมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำการที่ผิดกฎหมายอีกซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภาพที่ 3 องค์ประกอบของทัศนคติ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2520 : 4)

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านความรู้ หมายถึง ความเชื่อถือของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากบุคคลมีความรู้สิ่งใดดีหรือความเชื่อต่อสิ่งต่าง ๆ ว่าดี ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น องค์ประกอบที่สองด้านความรู้สึก หมายถึง ปฏิบัติการตอบสนอง ทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ที่มีต่อวัตถุหรือบุคคลใดหรือสิ่งใด ก็จะทำให้มีทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีต่อ สิ่งนั้น และองค์ประกอบที่สามด้านพฤติกรรมหรือการกระทำ หมายถึง บุคคลจะประพฤติหรือปฏิบัติอย่างไรต่อวัตถุหรือกลุ่มบุคคล ในกรณีนี้ความเชื่อและความรู้สึกมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบแต่ละด้านมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน กล่าวคือ ถ้าประชาชนมีทัศนคติที่ดีย่อมเกิดความรู้สึกที่ดีและมีปฏิบัติการตอบสนองในทางที่ดีต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เมื่อประชาชนเห็นความจำเป็นและความสำคัญ และเข้าใจรูปแบบในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแล้ว ก็จะทำให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานอุทยานแห่งชาติมากขึ้นส่งผลให้เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.1.3 ลักษณะของทัศนคติ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2526 : 231) อธิบายถึงลักษณะของทัศนคติที่สำคัญมีดังนี้

1. ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

2. ทักษะ เป็นดัชนีที่ชี้แนวทางการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีทักษะที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะเข้าหา หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ในทางตรงกันข้ามถ้ามีทักษะที่ไม่ดีก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนีหรือต่อต้านการแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ทักษะ สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งได้ เช่น บิดา มารดา ไม่ชอบบุคคลหนึ่งย่อมมีแนวโน้มทำให้เด็กไม่ชอบบุคคลนั้นด้วย

4. ทักษะ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทักษะเป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ทักษะก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของทักษะ พอจะสรุปได้ว่า ทักษะเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาวะแวดล้อม ถ้าเกิดขึ้นแล้วจะมีลักษณะมั่นคงและเปลี่ยนแปลงได้ยาก ทักษะจะมีบทบาทช่วยให้บุคคลได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

2.1.4 การเปลี่ยนแปลงทักษะ

Water B. Kolesnik (1970 : 484-486) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงทักษะไว้ว่า ทักษะของบุคคลจะพัฒนาไปได้โดยสาเหตุ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. บุคคลมีโอกาสติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
2. เกิดจากการที่บุคคลถ่ายทอดแบบอย่างการกระทำหรือความคิดเห็นของคนอื่นเป็นของตน
3. การที่บุคคลพยายามที่จะสนองความต้องการของตน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2527 : 94-99) กล่าวว่าทักษะของบุคคลแม้จะได้รับการปลูกฝังไว้ในตัวบุคคลอย่างมั่นคงพอสมควร แต่ก็อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามทฤษฎีต่าง ๆ โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การยอมตาม ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม
2. การเลียนแบบ ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลพึงพอใจในบุคลิภาพหรือพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ความต้องการที่จะเปลี่ยน ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และเกิดค่านิยมในบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองชื่นชอบ ก็จะทำให้เกิดความต้องการเปลี่ยนแปลงทักษะ

4. การเปลี่ยนความเชื่อ ซึ่งเกิดจากการทำให้ความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติด้วย

5. การได้รับความรู้

6. การได้รับประสบการณ์ตรง

7. การเปลี่ยนแปลงปทัสถานทางสังคม

8. การใช้วิธีจิตบำบัด

2.1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

นักจิตวิทยา ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้หลายทฤษฎี ซึ่งผู้ศึกษาจะขอเสนอทฤษฎีต่าง ๆ บางทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีความขัดแย้ง (Theory of Cognitive Dissonance) เฟสติงเจอร์ (Festinger quoted in Harry C. Traindis, 1971 : 3) เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ว่า เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่สอดคล้อง (Dissonance) ขึ้นในตัวบุคคล ความไม่สอดคล้องดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจาก

1) รับรู้เหตุการณ์หรือข้อมูลใหม่ที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความคิดเห็นเดิมของตน

2) ได้รับความรู้ใหม่ที่คาดไม่ถึง เมื่อเกิดความไม่สอดคล้องกันก็พยายามปรับให้เกิดความสอดคล้อง (Consistency) เพื่อให้มีความคิดสัมพันธ์กับพฤติกรรมหรือเปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือพยายามหาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดของตนเอง เหล่านี้เป็นเหตุที่ทำให้คนเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนทัศนคติของตนก็ได้

2. ทฤษฎีเสริมกำลัง (Reinforcement Theory) ฮอฟแลนด์ เจนนิสและเคลลี (Hovland, Janis and Kelly, 1953 : 6-10) กล่าวว่า ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนไปเมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น (Opinion) ความคิดเห็นใหม่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากการเสริมกำลัง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเข้าใจและการยอมรับ ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจ (Incentive) เพื่อบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น

3. ทฤษฎีการตัดสินทางสังคม (Social Judgment Theory) เชอริฟ และเชอริฟ (Cherif and Sherif, 1967 : 155) ยืนยันว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้เช่นกัน แต่การเรียนรู้จะสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม ประกอบกับการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองร่วมอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังต้องการศึกษาว่ามีความขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับ ทัศนคติเดิมของบุคคลมีผลทำให้ทัศนคติเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยน และเปลี่ยนไปในทิศทางใด

ในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น เซอร์ฟและฮอปแลนด์ กล่าวว่า การเปลี่ยนทัศนคติเกิดขึ้นเมื่อมีความขัดแย้งระหว่างทัศนคติเดิมกับข้อมูลที่ได้รับ บุคคลจะเปรียบเทียบทัศนคติเดิมกับข้อมูลที่ได้รับก่อน ถ้าทัศนคติเดิมตรงกับปทัสถานของกลุ่ม (Group Norm) และข้อมูลใหม่มาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเช่นกัน ก็จะทำให้บุคคลสงสัยว่า ทัศนคติของเขาคลาดเคลื่อนไปจากปทัสถานของกลุ่ม ซึ่งมีผลทำให้บุคคลนั้นหันไปหาข้อมูลใหม่ คือการเปลี่ยนทัศนคตินั่นเอง

แม้ว่าทัศนคติจะมีการเปลี่ยนแปลงแต่ก็ยังคงมีความคงที่แน่นอนพอที่จะกำหนดท่าทีและพฤติกรรมของบุคคลที่ได้จากการศึกษาเรื่องความคงที่ของทัศนคติ (Stability of Attitude) ซึ่งแรมเมอร์ส (Remmers, 1945 : 6-7) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในบางกรณีก็มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากหรือเปลี่ยนได้ยากมาก นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของทัศนคดียังขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ คือ คุณลักษณะของข้อมูล เพศ อายุ สติปัญญา สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์เดิมของบุคคลอีกด้วย (Harry C. Traindis., 1971 : 161-163)

ดังนั้น ทฤษฎีการตัดสินทางสังคม (Social Judgment Theory) จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สติปัญญา สภาพแวดล้อมเดิมของบุคคล เช่นโรงเรียน ครู เพื่อนบ้าน และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นเคยได้รับจากแหล่งต่าง ๆ

4. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Active Participatory Theory) ผลการวิจัยทางจิตวิทยาสังคมได้เสนอแนะไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำให้เกิดขึ้นได้โดยการสร้างสถานการณ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะกลุ่มที่บุคคลมีส่วนร่วมและกลุ่มที่เขาต้องการร่วมด้วย มีผลต่อทัศนคติของบุคคลเป็นอย่างมาก การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและการตัดสินใจของกลุ่ม จะช่วยแก้ไขการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติใหม่ ถ้ากลุ่มตัดสินใจที่จะยอมรับทัศนคติใหม่ สมาชิกในกลุ่มก็จะยอมรับทัศนคตินั้นด้วย และถ้าบุคคลเปลี่ยนกลุ่มอ้างอิงทัศนคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงตามกลุ่มไปด้วย

5. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) พฤติกรรมของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดหรือไม่ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ที่เขาได้รับจากสังคมแวดล้อม สังคมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล และจะมีปฏิกิริยาซึ่งกันและกันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเสมอระหว่างพฤติกรรมของบุคคล สิ่งที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล (ความคิด อารมณ์ ความคาดหวัง ฯลฯ) และผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นหลังจากบุคคลได้กระทำพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมที่จะแสดงออกต่อไปขึ้นกับการประเมินผลย้อนกลับของพฤติกรรมที่ได้แสดงออกไปแล้ว

2.1.6 การวัดทัศนคติ

เนื่องจากทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายใน มีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งเจ้าตัวเท่านั้นที่ทราบ การวัดทัศนคติโดยตรงจึงทำไม่ได้ แต่โดยที่ทัศนคติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการดังกล่าวมาข้างต้น ดังนั้น การวัดทัศนคติจึงต้องวัดทั้ง 3 องค์ประกอบของทัศนคติและต้องวัดเป็นภาพรวม ๆ โดยพิจารณาจากิริยาท่าทีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในหลายด้านหลายประการรวมกัน มิใช่วัดจากการกระทำหรือพฤติกรรมเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งของบุคคล (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2523 : 113)

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์(2522 : 94-96) กล่าวไว้ว่า ข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดทัศนคติ มักจะมีข้อตกลง (Assumption) ดังนี้

1. การศึกษาทัศนคติเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะคงเส้นคงวา หรืออย่างน้อยเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่ไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง
2. ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้หรือสังเกตได้โดยตรง ฉะนั้น การวัดทัศนคติจึงเป็นการวัดทางอ้อมจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนคงที่ไม่ใช่พฤติกรรมโดยตรงของมนุษย์
3. การศึกษาทัศนคติของบุคคลนั้นไม่ใช่เป็นการศึกษาแต่เฉพาะทิศทางทัศนคติของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อยหรือความเข้มของทัศนคตินั้น ๆ ด้วย

2.1.7 หลักการวัดทัศนคติ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ (2527 : 222) กล่าวไว้ว่า การวัดทัศนคติมีหลักการเบื้องต้น 3 ประการ ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) การวัดทัศนคติต้องมีสิ่งเร้าไปกระตุ้นให้มีิริยาท่าทีออกมา โดยสิ่งเร้าทั่วไป ได้แก่ เนื้อหาที่ต้องการวัด เช่น ต้องการวัดทัศนคติต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ซึ่งได้แก่ การเลือกคู่ครอง อายุแรกสมรส ระยะเวลาที่มีบุตรคนแรกและคนต่อไป ขนาดครอบครัว และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
2. ทิศทาง (Direction) การวัดทัศนคติโดยทั่วไปกำหนดให้ทัศนคติมีทิศทางเป็นเส้นตรงและต่อเนื่องกันในลักษณะ ซ้าย-ขวา หรือ บวก-ลบ กล่าวคือ เริ่มจากเห็นด้วยอย่างยิ่ง และลดความเห็นด้วยลงเรื่อย ๆ จนถึงมีความรู้สึกเฉย ๆ และลดต่อไปเป็นไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เป็นไปในเส้นตรงเดียวกันและต่อเนื่อง

3. ความเข้ม กิริยาท่าทีหรือความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเรานั้นๆ มีปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ถ้ามีความเข้มสูงไม่ว่าจะไปในทิศทางใดก็ตามจะมีความรู้สึกหรือกิริยาท่าทีรุนแรงมากกว่าที่มีความเข้มเป็นกลาง

มาตรวัดทัศนคติ (Attitude Scale) เครื่องมือสำหรับใช้วัดทัศนคติ เรียกว่า มาตรวัดทัศนคติซึ่งเป็นระบบประเมินค่า (Rating Scale) นักจิตวิทยาสังคม นิยมที่จะใช้เครื่องมือวัดทัศนคติใน 2 ลักษณะ คือ วัดทิศทาง (Direction) คือการประเมินทัศนคติในทิศทางบวกหรือลบ ซึ่งหมายถึงดีกับเลวเช่น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ชอบ ไม่ชอบ เป็นต้น และวัดเพื่อให้ได้ปริมาณของทัศนคติ (Magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นรุนแรงของทัศนคติที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ว่ามากน้อยเพียงไร เช่น มาก ปานกลางน้อย เกือบ เฉย ๆ รัก

มาตรวัดทัศนคติที่นิยมใช้และรู้จักแพร่หลายมี 3 ชนิด ได้แก่ มาตรวัดแบบเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) มาตรวัดแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) และมาตรวัดของออสกู๊ด (Osgood Scale) ซึ่งมาตรวัดทัศนคติแต่ละแบบมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด และเหมาะสำหรับการวัดทัศนคติใน ลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกใช้มาตรวัดทัศนคติประเภทใดก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความจำกัดของการวิจัย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 106-108) ซึ่งมาตรวัดทัศนคติแต่ละลักษณะมีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรวัดแบบของเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) เป็นการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 11 ช่วง จากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด แต่ละช่วงมีระยะห่างเท่า ๆ กัน ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัดจะต้องนำไปให้ผู้ตัดสินใจเลือกว่าควรอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรวัดแต่ละข้อความ อาจจะต้องมีข้อความประมาณ 20 ข้อความหรือมากกว่าเล็กน้อย

2. มาตรวัดแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นการวัดระดับความคิดเห็นของคน แบ่งออกเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่บรรจุในมาตรวัดจะเป็นการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี (บวก) และในทางที่ไม่ดี (ลบ) และมีจำนวนพอ ๆ กัน ข้อความเหล่านี้จะมีประมาณ 18-20 ข้อความ

3. มาตรวัดของออสกู๊ด (Osgood Scale) เป็นมาตรวัดที่ใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้า โดยมีคุณสมบัติตรงข้ามกันเป็นขั้วของมาตรวัด คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของสิ่งเร้านี้สามารถอธิบายได้ 3 องค์ประกอบ คือ

3.1 องค์ประกอบด้านประเมินค่า เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้อธิบาย เช่น ชั่ว-ดี จริง-เท็จ ฉลาด-โง่ สวย-น่าเกลียด เป็นต้น

3.2 องค์ประกอบด้านศักยภาพ เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึง กำลัง อำนาจ เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ หนัก-เบา หนา-บาง หยาบ-ละเอียด เป็นต้น

3.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรม เป็นคุณศัพท์ที่แสดงถึงลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ช้า-เร็ว เฉื่อยชา-กระตือรือร้น เป็นต้น

2.1.8 ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 1-4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดทัศนคติเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องจากทัศนคติต่อสิ่งใด ๆ ของบุคคล ย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าเขามีความรู้สึกด้านที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องหมายทำนายว่า บุคคลนั้น จะมีการกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ ไปในทำนองใดด้วย ฉะนั้น การทราบทัศนคติของบุคคลย่อมจะช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไป

2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน การที่บุคคลจะมีทัศนคติอย่างไรมันเป็นสิทธิส่วนบุคคล แต่การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมย่อมจะเป็นไปได้เมื่อพลเมืองมีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่เกิดความแตกแยกขึ้นในสังคม ในการประกอบอาชีพบางประเภทมีความจำเป็นจะต้องได้บุคคลที่มีทัศนคติที่เหมาะสมมาเป็นผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและเกิดความเป็นธรรมแก่สังคม เช่น แพทย์ ครู ตำรวจ เป็นต้น การทราบทัศนคติของบุคคลล่วงหน้าจะสามารถเลือกสรรบุคคลได้ตามต้องการและยังเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย

3. วัดเพื่อการแก้ไข การวัดทัศนคติในบางเรื่อง เช่น การวัดทัศนคติของประชากรเกี่ยวกับนโยบายของชาติที่รัฐบาลกำหนดขึ้นมาว่า ประชากรมีทัศนคติสอดคล้องหรือเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าไม่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดขึ้นมา ประเทศชาติอาจเกิดความเสียหายขึ้นได้ เมื่อทราบทัศนคตินั้นก่อนก็สามารถหาแนวทางแก้ไขก่อนที่จะเกิดปัญหา

4. วัดเพื่อให้เข้าใจสาเหตุและผล ทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ นั้นเปรียบเหมือนสาเหตุภายใน ซึ่งมีกำลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน สาเหตุภายในหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้นอาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกด้วยส่วนหนึ่ง และทัศนคติของบุคคลอาจเป็นเครื่องกรองหรือเครื่องหันเหอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลนั้นได้ ฉะนั้น

การจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่าง ๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 5-6) กล่าวถึง ประโยชน์ของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเขา

2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตัวเอง (Self-Esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเอง

3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการมีปฏิริยาตอบโต้หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งตนนำความพอใจมาให้หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม

4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าทัศนคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้นจะเห็นได้ว่า การวัดทัศนคติสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติเป็นเรื่องที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจอย่างยิ่ง เพราะทัศนคติดีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิตติพันธ์ เขียมธนานันท์ และคณะ (2551) ได้ทัศนคติของข้าราชการกระทรวงแรงงานที่มีต่อจริยธรรมของคณะรัฐมนตรี : ศึกษากรณีรัฐบาลชุด พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของข้าราชการกระทรวงแรงงานที่+มีผลต่อจริยธรรมของคณะรัฐมนตรี รัฐบาลชุด พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ และความรู้เกี่ยวกับลักษณะ รูปแบบของพฤติกรรม การกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมของคณะรัฐมนตรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนในระดับมาก และมากกว่าสื่อบุคคล ซึ่งช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ และช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับน้อยที่สุด คือ นิตยสาร/วารสาร สำหรับสื่อบุคคลนั้น กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข่าวสารการเมืองจากบุคคลในครอบครัว มากที่สุด และสื่อบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับน้อยที่สุดคือ ผู้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของพฤติกรรม การกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมในระดับสูง ด้านทัศนคติที่มีต่อจริยธรรมของคณะรัฐมนตรี รัฐบาลชุด พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า คณะรัฐมนตรี รัฐบาลพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ มีจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง คือ อายุ

ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งหน้าที่ ลักษณะการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมือง และระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน และสื่อบุคคล รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของพฤติกรรม การกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมของคณะรัฐมนตรี

ทานต์ รัศมีสวัสดิ์ และคณะ(2551) ได้ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองและทัศนคติที่มีต่อนโยบายของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร เลือกเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาคืออินเทอร์เน็ต สื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อวิทยุตามลำดับ ทัศนคติที่มีต่อนโยบายของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตและด้านนโยบายการบริหารจัดการที่ดี ด้านนโยบายเศรษฐกิจ ด้านนโยบายความมั่นคงของรัฐ ด้านนโยบายที่ตีพิมพ์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม และด้านนโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อนโยบายของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวชที่แตกต่างกัน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อนโยบายของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวชไม่แตกต่างกัน พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อนโยบายของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ผดุงศักดิ์ กลั่นเสนาะ และคณะ(2551) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการสื่อสารทางการเมืองของหนังสือพิมพ์มติชน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการสื่อสารทางการเมืองของหนังสือพิมพ์มติชน และเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรศาสตร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ มติชนบ่อยครั้ง โดยใช้เวลาในการอ่าน 11-30 นาที และอ่านทุกคอลัมน์ ซึ่งประเภทของเนื้อหาในหนังสือพิมพ์มติชน ที่อ่านมากที่สุด คือ ข่าวการเมือง ข่าวราชการ สถานที่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์มติชนมากที่สุดคือ ที่ทำงาน กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการสื่อสารทางการเมืองของหนังสือพิมพ์มติชนโดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ในด้านความเที่ยงตรงในการนำเสนอข่าวสารด้านการเมือง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าหนังสือพิมพ์มติชน มีความเอนเอียงในการนำเสนอข่าวสารด้านการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า หนังสือพิมพ์มติชนมีการนำเสนอข่าวสารด้านการเมืองคลาดเคลื่อนอยู่ในระดับมาก และในด้านความสมดุลในการนำเสนอข่าวสารด้านการเมืองนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า หนังสือพิมพ์มติชนขาดความสมดุลในการนำเสนอข่าวสารด้านการเมืองอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการสื่อสารทาง

การเมือง ของหนังสือพิมพ์มติชน คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เขตพื้นที่อยู่อาศัย ความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์มติชน ระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์มติชน ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์มติชน ประเภทของเนื้อหาในหนังสือพิมพ์มติชน สถานที่อ่านหนังสือพิมพ์มติชน

อภิรักษ์ เพชรพลอย และคณะ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะชีวิตของชาวกรุงเทพมหานครในห้วงภาวะวิกฤติทางการเมือง ระหว่างวันที่ 13 มีนาคม – 19 พฤษภาคม 2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทักษะชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร ในห้วงภาวะวิกฤติทางการเมืองระหว่างวันที่ 13 มีนาคม – 19 พฤษภาคม 2553 และเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับทักษะชีวิตของชาวกรุงเทพมหานครในห้วงภาวะวิกฤติทางการเมืองระหว่างวันที่ 13 มีนาคม – 19 พฤษภาคม 2553 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-60 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท และทราบข่าวจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ระดับทักษะชีวิตของประชาชนในห้วงภาวะวิกฤติทางการเมือง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ท่านต้องการให้การชุมนุมยุติโดยเร็ว ท่านคิดว่าการชุมนุมครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อประเทศหรือไม่ ท่านอยากให้คนไทยทุกคนรักใคร่สามัคคี ประองดองกัน ไม่อยากเห็นคนไทยต้องแตกแยก ท่านคิดว่าการยุติการชุมนุมครั้งนี้จะนำไปสู่เหตุการณ์รุนแรงในอนาคตหรือไม่ และท่านคิดว่าในอนาคตอันใกล้นี้จะเกิดการชุมนุมขึ้นอีกหรือไม่ นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีทักษะชีวิตในห้วงภาวะวิกฤติทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

จักรภพ ศรีหนาและคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะชีวิตของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อบทบาทของนายกรัฐมนตรี : ศึกษากรณี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงเวลา ปีพ.ศ. 2555 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก โดยสื่อโทรทัศน์มาเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นสื่ออินเทอร์เน็ต สื่ออินเทอร์เน็ตวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครมีทัศนคติต่อบทบาทนายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2555 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนชาวกรุงเทพมหานครมีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารประเทศของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรอยู่ในระดับมาก และมีทัศนคติต่อบทบาทการสื่อสารของนางสาวยิ่ง

ลักษณะ ชินวัตร เป็นลำดับรองลงมา ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อบทบาทของนายกรัฐมนตรีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2555 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุรพงษ์ แจ่มวงศ์ และคณะ(2555) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในจังหวัด เชียงรายที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร กรณีศึกษาในช่วงปี 2554-2556 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทัศนคติของประชาชนในจังหวัดเชียงรายที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี 2555-2556 และเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ผล การศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี การศึกษาระดับประถม ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ทัศนคติต่อการดำเนินนโยบาย ของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2554-2556 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในจังหวัดเชียงรายมีความพึงพอใจต่อการดำเนิน นโยบายของรัฐบาล อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วน นโยบายด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ประชาชนในจังหวัดเชียงรายที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบาย ของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ นโยบายเร่งด่วน นโยบายด้าน สังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน ส่วนนโยบายด้านเศรษฐกิจ แตกต่างกัน

2. ประชาชนในจังหวัดเชียงรายที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มี ความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ นโยบายเร่งด่วน นโยบายด้านเศรษฐกิจ และนโยบายด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่าง กัน

3. ประชาชนในจังหวัดเชียงรายที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบาย ของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในนโยบายด้านเศรษฐกิจ ไม่แตกต่างกัน ส่วนโดยรวม นโยบายด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และนโยบายเร่งด่วน แตกต่างกัน

ชัชภรณ์ สีนุกนก และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ศึกษาในห้วงปี พ.ศ. 2556 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ทัศนคติของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์

ชินวัตร ศึกษาในห้วงปี พ.ศ. 2556 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในห้วงปี พ.ศ.2556 อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้านตามลำดับดังนี้ นโยบายเร่งด่วน นโยบายด้านเศรษฐกิจ นโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม นโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชน นโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และพลังงาน และนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นดังนี้

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในห้วงปี พ.ศ. 2556 โดยรวม แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในห้วงปี พ.ศ. 2556 โดยรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในห้วงปี พ.ศ. 2556 โดยรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. นักศึกษาที่มีสถาบันการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในห้วงปี พ.ศ. 2556 โดยรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปฏิพัทธ์ ชูเสน และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร กรณีศึกษาการดำเนินการระหว่างเดือนสิงหาคม 2554 – เดือนมกราคม 2555 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร กรณีศึกษาการดำเนินการระหว่างเดือนสิงหาคม 2554 – เดือนมกราคม 2555 และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับทัศนคติของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ถัดมาได้แก่ นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วน นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ และนโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นดังนี้

1. เพศที่ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ทั้งในด้านที่แตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. สถานภาพสมรสที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ทั้งในด้านที่แตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. อายุที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ทั้งในด้านที่แตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ทั้งในด้านที่แตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. อาชีพที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ทั้งในด้านที่แตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. รายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จิรวรา โรจนสกุลเกตต์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ศึกษากรณีชาวจังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนจังหวัดอุบลราชธานีต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับทัศนคติต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-35 ปี ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส. ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยแบ่งเป็นนโยบายเร่งด่วน นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายการต่างประเทศ และนโยบายการบริหารบ้านเมืองที่ดีได้ดังนี้

1. ด้านนโยบายเร่งด่วน พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในด้านการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติด มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

2. ด้านนโยบายเศรษฐกิจ พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในด้านการเสริมสร้างกระบวนการสร้างอาชีพ และการสร้างงานที่มีคุณภาพและมีรายได้สูงให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

3. ด้านนโยบายและคุณภาพสังคมชีวิต พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในด้าน การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน และตำแหน่งการว่างงานและตำแหน่งงานว่าง สำหรับผู้ต้องการงานทำ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมครอบครัวให้มีความอบอุ่น

4. ด้านนโยบายที่ดิน พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ

5. ด้านนโยบายต่างประเทศ พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในด้านส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านต่างๆ ของประเทศไทยให้เป็นที่ประจักษ์แก่ต่างชาติ

6. ด้านนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในด้านการปรับปรุงระบบโดยการช่วยเหลือประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ สื่อสารมวลชน

การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ของชาวจังหวัดอุบลราชธานี ทั้ง 6 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในนโยบายต่างประเทศ มากที่สุด รองลงมาคือ นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ถัดมาได้แก่ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วน และนโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

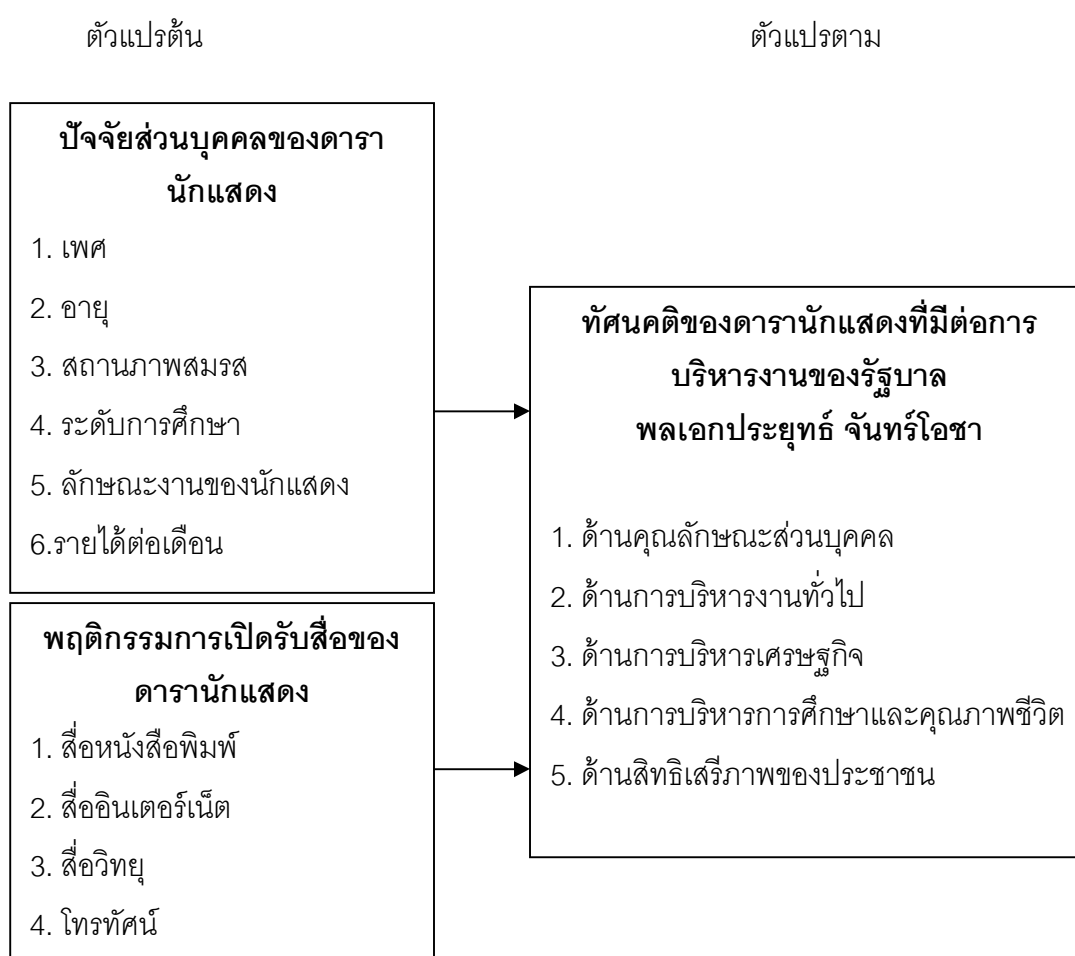
นพพร กรังพานิช (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของข้าราชการกระทรวงแรงงานที่มีต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของข้าราชการกระทรวงแรงงานที่มีต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2556 และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของข้าราชการกระทรวงแรงงานที่มีต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร โดยในช่วงเวลา ปี พ.ศ. 2556 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.0 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 64.2 มีรายได้มากกว่า 20,001 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 48.2 มีระดับตำแหน่งชำนาญการ ร้อยละ 40.5 โดยภาพรวมทัศนคติของข้าราชการกระทรวงแรงงานที่มีต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นั้นอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติที่มีต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐาน ส่วนอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระดับตำแหน่ง มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติทัศนคติที่มีต่อการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

เสกสรร ภูกิ่งหิน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2558 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับทัศนคติของชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเปิดรับสื่อกับทัศนคติของชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ภาพรวมอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านบทบาทการบริหารประเทศ ด้านการสื่อสาร และด้านสิทธิมนุษยชน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ การศึกษา และรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ส่วนอายุ และอาชีพของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การศึกษาทัศนคติต่อการบริหารงานของรัฐบาล ทั้งของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร และนายสมัคร สุนทรเวชและท่านอื่น ๆ เป็นการศึกษาทัศนคติที่มีต่อการรัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานในระดับสูงในด้านต่าง ๆ ส่วนทัศนคติของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาจะอยู่ในระดับมากและปานกลาง

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียว (one-shot descriptive study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
- 3.4 การทดสอบเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ กลุ่มดารานักแสดง ในประเทศไทย จำนวน 1,371 คน (สมาคมนักแสดง นักร้องสื่อพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2559 : ออนไลน์)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มดารานักแสดง ในประเทศไทย จำนวน 309 คน โดยการสุ่มตัวอย่างจากวิธีของ taro Yamane

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนดให้เท่ากับ .05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$n = \frac{1,371}{1 + 1,371(0.05)^2}$$

$$n = 309.65 \text{ ตัวอย่าง}$$

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกตัวอย่างของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก กลุ่มดารานักแสดง ในประเทศไทย จำนวนทั้งหมด 1,371 คน โดยการสุ่มตัวอย่างจากวิธีของ Taro Yamane โดยใช้ระดับความผิดพลาดที่ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 309 คน

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งกลุ่มดารานักแสดงตามช่องที่สังกัด ประกอบด้วย ช่อง Thai PBS ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 ช่อง MCOT ช่อง NBT และช่องอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยผู้วิจัยได้ออกไปแจกแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อในการศึกษาครอบคลุมรายละเอียดและแง่มุมต่างๆ เกี่ยวกับ ทักษะของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาดังนี้

3.2.1 การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

1) กำหนดข้อมูลที่ต้องการ และทำการทบทวนวรรณกรรม แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาทักษะของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา กรณีศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559

2) กำหนดรูปแบบคำถามในแบบสำรวจ โดยคำนึงถึงข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อให้คำถามในแบบสำรวจมีความกระชับรัดกุม ชัดเจน เข้าใจ และตอบได้ง่าย ไม่ซ้ำซ้อนวากวน เพื่อสร้างแรงจูงใจและความสามารถในการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นไปตามความคิดเห็นของประชาชนได้มากที่สุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่คณะผู้วิจัยได้กำหนดไว้

3) ร่างแบบสอบถามโดยนำตัวแปรมาประมวลสร้างคำถามจากการกำหนดนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

3.2.2 การรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษารวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.3.1.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา กรณีศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559

3.3.1.2 กำหนดเนื้อหาคำถามในแบบสอบถาม และนิยามตัวแปรที่ต้องการวัด เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ศึกษาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และผู้ตอบแบบสอบถามไม่สับสน สามารถตอบข้อเท็จจริงที่ต้องการได้

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ การสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของดารานักแสดง ใช้คำถามแบบเลือกตอบ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน จำนวน 6 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ และโทรทัศน์ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับการเปิดรับสื่อ	คะแนน
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมากที่สุด	5
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมาก	4
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อปานกลาง	3
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อน้อย	2
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อน้อยที่สุด	1

ระดับของพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของดารานักแสดง

มากที่สุด หมายถึง การเปิดรับทั้งสัปดาห์ วันละ 1-2 ชั่วโมง

มาก หมายถึง การเปิดรับทั้งสัปดาห์ละ 5-6 วันๆละ 1-2 ชั่วโมง

ปานกลาง หมายถึง การเปิดรับทั้งสัปดาห์ละ 3-4 วันๆละ 30 นาที -1 ชั่วโมง

น้อย หมายถึง การเปิดรับทั้งสัปดาห์ละ 1-2 วันๆละ 30 นาที -1 ชั่วโมง
 น้อยที่สุด หมายถึง การเปิดรับสัปดาห์ละ 1 วันๆละ ไม่เกิน 30 นาที

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของคำถามในแต่ละข้อ โดยอาศัยการเปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่แบ่ง โดยมีความกว้างแต่ละอันอันตรภาคชั้นที่เท่ากันคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันตรภาคชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ทำให้สามารถแบ่งคะแนนเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึงมีการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึงมีการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึงมีการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึงมีการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึงมีการเปิดรับสื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา : กรณีศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559 ซึ่งใช้คำถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับตามแบบของ Likert's Scale โดยใช้ระดับวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ มีลักษณะเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด
 4 หมายถึง มาก
 3 หมายถึง ปานกลาง
 2 หมายถึง น้อย
 1 หมายถึง น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของคำถามในแต่ละข้อ โดยอาศัยการเปรียบเทียบระดับคะแนนเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่แบ่ง โดยมีความกว้างแต่ละอันอันตรภาคชั้นที่เท่ากันคำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของแต่ละอันดับภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนอันดับภาคชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ทำให้สามารถแบ่งคะแนนเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง มีทัศนคติระดับมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง มีทัศนคติระดับมาก

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง มีทัศนคติระดับปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง มีทัศนคติระดับน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีทัศนคติระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.3.3 นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

3.3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยการนำไปทดสอบหาความตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (reliability) โดยในการหาความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.962 ผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมสารนิพนธ์ ตรวจสอบปรับปรุงและแก้ไขเบื้องต้น

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ด้วยตนเองเป็นเวลา 15 วัน คือ 1 กันยายน 2559 – 15 กันยายน 2559

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยทั้งหมด พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์แบบเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยสถิติที่ใ้ใช้ในการวิจัยมี ดังนี้

3.6.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คือการอธิบายข้อมูลปัจจัยของส่วนบุคคลของดารานักแสดงประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

3.6.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Mean & Standard deviation) จะอธิบายถึงพฤติกรรม การเปิดรับสื่อของดารานักแสดง และทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

3.6.3 ค่า T- test จะใช้ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชากับปัจจัยส่วนบุคคลของดารานักแสดง ได้แก่ เพศ ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

3.6.4 ค่า One- Way ANOVA จะใช้ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชากับปัจจัยส่วนบุคคลของดารานักแสดง ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และลักษณะงานของนักแสดง ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ได้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

3.6.5 ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรม การเปิดรับสื่อของดารานักแสดงกับทัศนคติของดารานักแสดงที่มีต่อการบริหารงานของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตามเกณฑ์การวัดค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ที่กำหนดได้ดังนี้คือ

0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
0.01 ถึง 0.25	หมายถึง	มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ
0.26 ถึง 0.55	หมายถึง	มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง
0.56 ถึง 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง
0.71 ถึง 0.99	หมายถึง	มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก
1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์เชิงบวกเต็มที่